

Závěrečná správa procesu tvorby stratégie

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Hnúšťa
na roky 2024-2028 s výhľadom do roku 2030**

Vypracoval: Ing. Anna Václaviková, Ing. Michaela Hroncová

Dátum: 19.2.2024

Obsah

1. Základné informácie o projekte tvorby stratégie	3
2. Opis organizačnej štruktúry projektu tvorby stratégie a obsadenie jednotlivých úloh	3
3. Prehľad výstupov tvorby stratégie	3
4. Opis priebehu tvorby stratégie	4
5. Vyhodnotenie realizácie projektu tvorby stratégie	6

1. Základné informácie o projekte tvorby stratégie

Mesto Hnúšťa malo v čase začatia iniciatívy o potrebe tvorby, plánovania stratégie rozvoja platný strategický dokument: Aktualizovaný program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Hnúšťa na roky 2021 – 2023 s výhľadom do roku 2025 (ďalej len „PHRSR“).

Končiaca platnosť aktuálneho strategického dokumentu, potreba reagovať na výzvy nového programového obdobia 2021-2027, zmeny legislatívy a strategických dokumentov vyššej úrovne, určujúce globálne trendy (klimatické zmeny, prístup k zeleni a budovám, starnutie obyvateľstva, inovácie v informačných technológiách „SMART mesto“, energetická náročnosť a podiel obnoviteľných zdrojov energie) boli hlavnými dôvodmi Mgr. Martina Pliešovského, primátora mesta Hnúšťa, ako zadávateľa pre začatie prípravných prác na spracovanie nového strategického dokumentu.

2. Opis organizačnej štruktúry projektu tvorby stratégie a obsadenie jednotlivých úloh

Spracovanie PHRSR bolo realizované podľa odporučených postupov metodiky Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (Metodika tvorby programov PHRSR 2020 verzia 1.0.4). Odborní referenti pre rozvoj regiónu spracovali PHRSR pomocou vlastných kapacít samosprávy.

Pre realizáciu tvorby stratégie bol vytvorený riadiaci tím pozostávajúci z primátora mesta, prednostky mestského úradu, vedúcich zamestnancov jednotlivých oddelení, náčelníka mestskej polície. Tiež boli vytvorené tri pracovné skupiny podľa tematických zameraní, pričom každá pracovná skupina bola tvorená koordinátorom a členmi:

- Hospodárstvo, technická infraštruktúra a životné prostredie
- Kultúra, šport, školstvo a vzdelávanie a cestovný ruch
- Sociálne zabezpečenie (neskôr premenovaná na sociálnu pomoc a podporu).

Zloženie organizačnej štruktúry, riadiaceho tímu a jednotlivých pracovných skupín tvorí Prílohu č. 4 samotného strategického dokumentu.

3. Prehľad výstupov tvorby stratégie

Výstupmi z tvorby stratégie sú:

- Vstupná správa dokumentu Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Hnúšťa na roky 2024-2028 s výhľadom do roku 2030

- Správa o vyhodnotení dotazníkového prieskumu
- Zásobník projektov mesta Hnúšťa – Tabuľka 7: Podrobnejšie rozpracovanie prioritných oblastí do opatrení s návrhmi konkrétnych projektov/aktivít – programová časť
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Hnúšťa na roky 2024-2028 s výhľadom do roku 2030
- Oznámenie o strategickom dokumente
- Rozhodnutie zo zisťovacieho konania (OU-RS-OSZP-2024/003038-008)

4. Opis priebehu tvorby stratégie

Tvorba stratégie pozostávala zo 7 na seba nadväzujúcich fáz.

1.fáza: Identifikácia potreby a impulzov vypracovania PHRSR mesta Hnúšťa na roky 2024-2028 a rozhodnutie o začatí prípravných prác začala v decembri 2022 (končila 02/2023) a plynule prešla do 2. fázy.

Fáza 2: Prípravné práce, spracovanie a schválenie vstupnej správy (01/2023-02/2023) predstavovala sformovanie organizačnej štruktúry pre príprav PHRSR – riadiaceho tímu a troch tematických pracovných skupín, vytýčenie vízie mesta a hlavných cieľov. Výstupom tejto fázy bolo schválenie vstupnej správy dokumentu, ktorá bola prerokovaná v MsZ a schválená Uznesením mestského zastupiteľstva v Hnúšti č. 5/69/2023 zo dňa 28.2.2023.

Fáza 3: Inventarizačná, analytická a prognostická fáza spracovania PHRSR (02/2023 - 06/2023) bola orientovaná na analýzu prostredia a to pomocou dotazníkového prieskumu, ktorého sa zúčastnilo spolu 133 obyvateľov (vo veku 15 a viac rokov), z ktorých 5 nesúhlasili s účasťou v procese spracovania PHRSR. Svoje odpovede zaslalo a poskytlo 128 obyvateľov. Celková návratnosť odpovedí na dotazník predstavuje 2,26 % z počtu obyvateľov skúmanej vekovej skupiny vo vzťahu k dátam zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2021.

Okrem dotazníkového prieskumu sa v rámci tretej fázy uskutočnili prvé stretnutia pracovných skupín. Tie boli tvorené poslancami a členmi komisií pri MsZ v Hnúšti. Prvého stretnutia skupiny pre Hospodárstvo, technickú infraštruktúru a životné prostredie sa zúčastnilo 13 členov z celkového počtu 34, v pracovnej skupine pre Kultúru, šport, školstvo a vzdelávanie bola účasť 9 z 25, prvého stretnutia v skupine Sociálne zabezpečenie (premenovaná na Sociálna pomoc a podpora) sa z 22 členov zúčastnilo spolu 10.

Stretnutia v 42. a 43. týždni roku 2023 boli spojením prerokovania obsahov 4. a 5. fázy tvorby stratégie, ktoré boli pre ňu kľúčové. *Fáza 4: Stanovenie vízie, strategického smerovania, priorít a strategických cieľov PHRSR* (05/2023 - 08/2023) pozostávala z definovania strategických cieľov. Výstupom Fázy 5: Návrh vlastnej stratégie – strategického prístupu, postupu a nástrojov, postupu a nástrojov na dosiahnutie vízie a cieľov (06/2023 - 10/2023) bolo vytvorenie zásobníka projektov ako aj rozpočet na jednotlivé projekty. Druhého stretnutia skupiny pre Hospodárstvo, technickú infraštruktúru a životné prostredie sa zúčastnilo 10 členov z celkového počtu 34, v pracovnej skupine pre Kultúru, šport, školstvo a vzdelávanie bola účasť na druhom stretnutí vyššia 16 z 25, druhého stretnutia v skupine Sociálne zabezpečenie (premenovaná na Sociálna pomoc a podpora) sa z 22 členov zúčastnilo spolu 10 členov – rovnako ako na prvom stretnutí.

Cieľom predposlednej fázy spracovania strategického dokumentu bolo vypracovanie podrobného plánu implementácie stratégie obsiahnutej v PHRSR - *Fáza 6: Nastavenie implementácie, financovania, monitorovania a vyhodnocovania PHRSR* (08/2023 - 11/2023).

Posledná fáza - *Fáza 7: Prerokovanie a schvaľovanie návrhu PHRSR* (10/2023 12/2023) začala zaslaním Oznámenia o strategickom dokumente podľa § 5 zákona č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení na Okresný úrad Rimavská Sobota, odbor starostlivosti o životné prostredie spolu s potrebnými prílohami. Oznámenie o strategickom dokumente a elektronický nosič dát boli na okresný úrad zaslané dňa 18.12.2023. Zisťovacie konanie bolo začaté dňa 4.1.2024 uverejnením informácie o oznámení (informácia pre verejnosť), oznámenia, textu strategického dokumentu na informačnom portály rezortu Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (dostupné na: <https://www.enviroportal.sk/eia/detail/program-hospodarskeho-rozvoja-socialneho-rozvoja-mesta-hnusta-na-roky->) ako aj na úradnej tabuli mesta. Rozhodnutie zo zisťovacieho konania OU-RS-OSZP-2024/003038-008 bolo doručené do elektronickej schránky Mesta Hnúšťa dňa 6.2.2024. Príslušný orgán vo výroku rozhodol nasledovne:

Strategický dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Hnúšťa na roky 2024 -2028 s výhľadom do roku 2030“ (ďalej strategický dokument PHRSR mesta Hnúšťa) sa nebude posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Navrhovaný strategický dokument je možné prerokovať a schváliť podľa osobitných predpisov.

Zo stanovísk doručených k zmene strategického dokumentu vyplynuli pripomienky, ktoré boli zapracované do dokumentu.

Následne bolo PHRSR prerokované a schválené Uznesením mestského zastupiteľstva v Hnúšti č. zo dňa 27.2.2023

5. Vyhodnotenie realizácie projektu tvorby stratégie

Realizácia tvorby stratégie bola zahájená v decembri 2022 a po schválení vypracovaného strategického dokumentu trvala 14 mesiacov. Plánovaná lehota tvorby stratégie bola predĺžená z dôvodu plánovania stretnutí skupín mimo stretnutí komisií a MsZ.

Dôležitým prvkom tvorby stratégie bolo zabezpečenie participatívneho prístupu. Od začiatku bola s členmi skupín okrem stretnutí v značnej miere využívaná emailová komunikácia, a to najmä čo sa týka spracovania stretnutí, či pripomienkovania jednotlivých častí PHRSR.

Participatívny prístup na tvorbe stratégie v sebe zahŕňal aj zapojenie širokej verejnosti. Verejnosť bola do celého procesu zapojená pravidelným informovaním ako aj oslovením na priame zapojenie hneď niekoľkokrát:

- 8.3.2023 mesto Hnúšťa na webovej stránke informovalo občanov o začatí prác na tvorbe nového PHRSR (dostupné na: <https://mesto.hnusta.sk/mesto/rozvojove-projekty/program-rozvoja-mesta/mesto-zrealizovalo-prve-kroky-pripravy-noveho-programu-hospodarskeho-rozvoja-3369sk.html>).
- Oslovením na vyplnenie dotazníka – ktorý bol na stránke mesta dostupný od 5.4.2023 do 30.4.2023 (<https://mesto.hnusta.sk/mesto/rozvojove-projekty/program-rozvoja-mesta/zapojte-sa-do-planovacieho-procesu-rozvoja-mesta-vyplnenim-dotaznika-3433sk.html>). Možnosť vyplniť dotazník bola zverejnená aj na facebookovej stránke mesta (dňa 5.4.2023 a 26.4.2023) ako aj v miestnej tlači – v Hnúšťanskom hlase, ročník XIX, číslo 4. Výsledky dotazníkového prieskumu boli na stránke mesta zverejnené dňa 13.6.2023 (dostupné na: <https://mesto.hnusta.sk/mesto/rozvojove-projekty/program-rozvoja-mesta/vysledky-dotaznikoveho-prieskumu-3593sk.html>).
- Verejnosť bola tiež informovaná o realizácii pracovných stretnutí, ktoré boli verejné a mohli sa ich občania zúčastniť (dostupné na:

<https://mesto.hnusta.sk/mesto/rozvojove-projekty/program-rozvoja-mesta/tretia-faza-pripravy-phrsr-pokracuje-pracovnymi-stretnutiami-3797sk.html>). Túto možnosť zapojenia sa nevyužil žiaden občan.

- K návrhu konkrétnych projektov, či pripomienkovaniu zásobníka projektov, ktorý mali občania k dispozícii boli občania vyzvaní 17.10.2023 (dostupné na: <https://mesto.hnusta.sk/mesto/rozvojove-projekty/program-rozvoja-mesta/navrhnite-projektove-zamery-a-aktivity-pre-rozvoj-mesta-v-dalsom-obdobi-3877sk.html>). V tom čase sa konalo druhé kolo stretnutí pracovných skupín, ktoré boli opäť verejné a ich harmonogram bol zverejnený v článku na stránke mesta. Čo sa týka návrhov konkrétnych projektov, boli zaslané dva návrhy na emailovú adresu koordinátorky prípravných prác a tvorby stratégie (oba sú v zásobníku projektov- jeden svojim charakterom nie je v kompetencii mesta a jeden bol priradený k inému všeobecnému projektu podobného charakteru).
- Skompletizovaný dokument mali možnosť pripomienkovať nielen členovia riadiaceho tímu, pracovných skupín, ale aj občania mesta. Táto možnosť bola zverejnená na webovej stránke (dostupné na: <https://mesto.hnusta.sk/mesto/rozvojove-projekty/program-rozvoja-mesta/tvorba-strategickeho-dokumentu-sa-blizi-ku-koncu-3987sk.html>), na úradnej tabuli mesta a facebookovej stránke mesta.

Výsledkom realizácie projektu tvorby stratégie je spracovaný strategický dokument Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Hnúšťa na roky 2024-2028 s výhľadom do roku 2030. Okrem toho proces spracovanie strategického dokumentu priniesol zvýšenie skúseností pre koordinátorov prípravných prác a tvorby stratégie a všetky zainteresované osoby.